

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/132/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010082
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6719010082.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného H. Q., pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 10. mája 2022 o odvolaní obžalovaného H. Q., proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/12/2019 zo dňa 10.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) písm. f), ods. 3 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/12/2019 zo dňa 10.09.2021 vo výrokoch o uloženom treste a náhrade škody.

Rozhodujúc sám, podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

o d s u d z u j e

obžalovaného H. Q., nar. XX.XX.XXXX vo N., trvale bytom N., A. M. XXXX/XX, podľa § 221 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. sa určuje skúšobná doba v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por., sa poškodený Exekútorický úrad JUDr. Jozefa Ďuricu, so sídlom Zvolen, Borovianska 17, IČO: 37 822 314 so svojim nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/12/2019 zo dňa 10.09.2021 bol obžalovaný H. Q. uznaný za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

obvinený v úmysle sa obohatiť a získať neoprávnený prospech, v meste Zvolen uvádzal do omylu exekútorický úrad súdneho exekútora JUDr. Jozefa Ďuricu, so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen, IČO: 37 822 314 tým, že ako obchodný klient a dodávateľ výpočtovej techniky, a to hlavne náplní do tlačiarň s obchodným názvom H. - Q. - S., A. M. XXXX/XX, XXX XX N. v období od 07.01.2013 do 01.06.2017, pravidelne tomuto exekútorickému úradu bez dodacích listov dodával tonery rôznych druhov do tlačiarň v exekútorickom úrade v podstatne nižšom množstve ako následne exekútorickému úradu JUDr. Jozefa Ďuricu vyfaktoval s tým, že v roku 2013 vystavil 17 faktúr v súhrnnej sume 17.264,62 € za 183 kusov tonerov, v roku 2014 vystavil 24 faktúr v súhrnnej sume 27.942,30 € za 269 kusov tonerov, v roku 2015 vystavil 21 faktúr v súhrnnej sume 27.253,20 € za 291 kusov tonerov, v roku 2016 vystavil 23 faktúr v súhrnnej sume 37.766,60 € za 374 kusov tonerov, v roku 2017 vystavil 8 faktúr v súhrnnej sume 13.588 € za 109 kusov tonerov s tým, že navodil stav, že fakturované tonery

v tomto počte skutočne dodal, pričom exekútorský úrad v domnení a dôvere, že všetky tonery tak, ako boli vyfakturované, boli aj skutočne dodané, všetky faktúry v lehote splatnosti v plnej výške uhradil dodávateľovi H. Q. - S., pričom za uvedené obdobie bolo vyfakturovaných a uhradených 1226 kusov tonerov rôznych druhov v celkovej sume 123.814,72 €, prostredníctvom ktorých by bolo možné vytlačiť cca 5.585.700 strán, pričom tieto tonery v takomto počte obvinený H. Q. nedodal a žiadna kompetentná osoba exekútorského úradu JUDr. Jozefa Ďuricu ich fyzicky neprevzala, pričom H. Q. bolo skutočne dodaných podstatne nižšie množstvo tonerov ako bolo skutočne fakturovaných, pretože podľa počítadiel vytlačených strán na všetkých tlačiarňach deklarovaných poškodeným JUDr. Jozefom Ďuricom, ktoré sa na exekútorskom úrade nachádzajú, bolo vytlačených cca 1.343.842 strán, čomu podľa odborného vyjadrenia č. 1/2018 súdneho znalca Ing. P. X. zodpovedá skutočná spotreba tonerov v celkovej cene 14.379 €, čím exekútorskému úradu JUDr. Jozefa Ďuricu, Borovianska 17, Zvolen, IČO: 37 822 314 obvinený H. Q. týmto konaním spôsobil škodu vo výške 109.435,42 €.

Za to okresný súd obžalovaného odsúdil podľa § 221 ods. 3 Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, ktorého výkon mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov a zároveň obžalovanému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d), písm. h), ods. 5 Tr. zák., obžalovanému uložil povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe podľa svojich schopností spôsobenú škodu a uložil mu povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediáčnym úradníkom alebo iným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, a to bez povinnosti podrobenia sa kontrole technickými prostriedkami.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Exekútorskému úradu JUDr. Jozefa Ďuricu, škodu vo výške 109.435,42 eur.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní podal obžalovaný odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku, ktoré dodatočne písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

Na úvod odvolania uviedol, že súd I. stupňa, po vykonanom dokazovaní bezo zvyšku prevzal skutkové a právne závery obžaloby. Poukázal, že ide o v poradí druhý rozsudok, pretože prvý rozsudok z 18.2.2020 bol uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5To/53/2020 z 11.8.2020 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Aj v súčasnosti jeho odvolacie výhrady smerujú hlavne k otázkam právneho posúdenia celej veci. Nepokladá za potrebné analyzovať jednotlivé dôkazy uvedené v odôvodnení rozsudku s tým, že okresný súd na stranách 4-9 písomného vyhotovenia rozsudku tieto dôkazy vymenoval a uviedol ich obsah, najmä z pohľadu ich vykonania na hlavnom pojednávaní. Zdôraznil, že v úplnom začiatku trestného konania bolo trestné oznámenie poškodeného JUDr. Jozefa Ďuricu odložené s tým, že v posudzovanom prípade nejde o trestný čin a následne bez toho, aby bolo v prípravnom konaní akokoľvek doplnené dokazovanie, mu bolo po relatívne krátkom čase vznesené obvinenie pre žalovaný trestný čin, napriek tomu, že ani sám poškodený nevedel spoľahlivo vyčíslieť výšku údajnej škody a výšku tejto škody viackrát menil a dopíňal. Poškodený JUDr. Jozef Ďurica uplatnil nárok na náhradu škody pri svojom výsluchu 14.5.2018 vo výške 107.856,33 eur. V tomto období už mal k dispozícii odborné vyjadrenie č. 1/2018 znalca Ing. P. X., ktoré však takýmto spôsobom neuvádzalo výšku údajnej škody, znalec uvádzal len predpokladanú spotrebu tonerov od nezisteného času, resp. od 9.2.2016, vychádzajúc z dátumu začiatku používania jednotlivých tlačiarní, ktoré zahrnul do svojho odborného vyjadrenia. Celkove do svojho odborného vyjadrenia zahrnul 11 ks tlačiarní rôznych typov, avšak pri 5 ks neuvádza dátum začiatku používania týchto tlačiarní, čo je viac ako polovica. Vyslovil názor, že rozsudok okresného súdu je absolútne nepreskúmateľný a nepreukázaný jeden zo základných znakov trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zák., ktorým je spôsobená škoda a jej výška. Už v prípravnom konaní, ale aj v priebehu hlavného pojednávania poukázal na nulovú vypovedaciu hodnotu tohto odborného stanoviska, na základe ktorého vôbec nebolo možné skúmať kvalifikačný znak škody súdeného trestného činu. V naznačenom smere súd I. stupňa, a to aj na základe pokynu krajského súdu na hlavnom pojednávaní vypočul v procesnom postavení znalca Ing. P. X.. V tomto smere má výhrady aj procesného charakteru, pretože Ing. P. X. pôvodne na žiadosť poškodeného vyhotovil vo veci odborné vyjadrenie č. 1/2018 a následne vyhotovil doplnok k znaleckému posudku zo dňa 18.5.2018. Zdôraznil, že tak odborné vyjadrenie, ako aj akýsi doplnok k znaleckému posudku boli vyhotovené na žiadosť poškodeného JUDr. Jozefa Ďuricu. V posudzovanom prípade neboli odborné otázky v prejednávanej veci riešené prostredníctvom odborného vyjadrenia, resp. znaleckého posudku - odborníkom pribratým orgánom činným v trestnom konaní tak, ako to má

na myslí, ustanovenie § 141 a nasl. Trestného poriadku. Podľa jeho názoru možno konštatovať, že jeho odsúdenie súd I. stupňa založil hlavne na týchto „znaleckých záveroch“. Výsluch Ing. P. X. sa uskutočnil na hlavnom pojednávaní 4.3.2021 a pred začatím jeho výsluchu bol poučený podľa § 144 ods. 1 Tr. por. a § 347 Tr. zák. Celý tento procesný úkon je z jeho pohľadu nulitný, pretože v doterajšom priebehu konania nebolo ani len zisťované, či Ing. P. X. je znalcom zapísaným v zozname znalcov, a aj keby bol, tak jeho poučenie bolo úplne nesprávne, pretože podľa ustanovenia § 144 ods. 1 Tr. por. znalec musí byť pri pribratí upozornený na povinnosti. Ing. P. X. nebol do konania nikdy pribratý orgánom činným v trestnom konaní a ani súdom, preto mal byť vypočutý nanajvýš v procesnom postavení svedka, pričom svedok nemôže riešiť odborné otázky, ale môže vypovedať len o skutočnostiach vzťahujúcich sa na trestnú vec (skutok, osoba páchatel'a a pod.), ktoré vnímal vlastnými zmyslami. Má zato, že Ing. X. mohol posudzovať a posudzoval len tzv. technickú stránku veci, to znamená, že sa zamerával na výpočet pomeru počtu použitých tonerov v jednotlivých tlačiarňach používaných v exekútorskom úrade a počtu možných vytlačených strán, či listín. Výpočet počtu vytlačených strán podľa tlačiarň, ktoré sa údajne nachádzali u poškodeného v stíhanom období je nereálny. On sám na základe požiadavky odberateľa vymenil 7-10 tlačiarň tým spôsobom, že starú opotrebovanú tlačiareň vzal na likvidáciu a dodal novú. To znamená, že zo zlikvidovaných tlačiarň nemohol znalec uskutočniť výpočet množstva vytlačených strán. Ďalej považuje za potrebné uviesť, že niektoré tlačiarne boli opravované tak, že sa v nich vymenil fotovalec, ktorý bol poškodený na základe enormného množstva tlače. V takom prípade bolo nerentabilné mnohokrát vymeniť fotovalec, ale sa jednoducho vymenila celá tlačiareň kus za kus. Z jeho pohľadu dodávateľa je úplne irelevantné, či vznikol rozdiel medzi reálnym počtom vytlačených strán a predpokladaným množstvom vytlačených strán vychádzajúcim z počtu dodaných tonerov. Jeho ako dodávateľa predsa vôbec nezaujímalo a nezaujíma to ani v prípade iných odberateľov, ako odberateľ s dodanými tonermi nakladá a na čo mu slúžia.

V ďalšej časti odvolania uviedol, že nesúhlasí s tým, že by sa dopustil konania, ktoré je opísané v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku súdu I. stupňa. Podstata jeho odsúdenia spočíva v tom, že mal v rokoch 2013 až do konca mája 2017 vyfakturovať vyššie množstvo tonerov do tlačiarň Exekútorskému úradu JUDr. Jozefa Ďuricu, ako v skutočnosti dodal. Táto konštrukcia má vychádzať z akéhosi prepočtu množstva vytlačených strán formátu A4 tohto exekútorského úradu v uvedenom období. Mal vzniknúť rozdiel medzi množstvom reálne vytlačených strán oproti počtu tonerov, ktoré som v skutočnosti na exekútorský úrad dodal a následne fakturoval. V posudzovanom prípade dochádza k odsúdeniu nad rámec zásady „ultima ratio“, pretože v tomto prípade ide o záväzkový vzťah dvoch podnikateľských subjektov vzniknutý na základe kúpnej zmluvy uzavretej podľa Obchodného zákonníka. Kúpna zmluva je v Obchodnom zákonníku upravená v § 409 a nasl., II. hlave, diel prvý, oddiel prvý. Tieto ustanovenia upravujú vzťah predávajúceho a kupujúceho, resp. vychádzajúc z konkrétneho prípadu je potrebné posudzovať vznik kúpnej zmluvy medzi mnou ako podnikateľským subjektom pod obchodným názvom H. Q. S. a Exekútorským úradom JUDr. Jozefa Ďuricu. Kúpna zmluva medzi nimi vznikla, i keď nebola uzatvorená písomne, čo však Obchodný zákonník v prípade hnutelných vecí - tovaru nevyklučuje. Dodávky tonerov z jeho strany sa diali vždy so súhlasom druhej strany, konkrétne toner dodal buď na základe telefonicknej alebo ústnej objednávky zo strany odberateľa. Tovar vždy riadne dodal a následne vystavil faktúru na množstvo a cenu podľa vzájomnej dohody. V prípade, že by odberateľ - tzv. poškodený s cenou, akosťou a množstvom nesúhlasil, je nemysliteľné, aby mu v priebehu tri a pol roka uhradil faktúry za tovar. Na faktúre bol vždy uvedený názov tovaru (toneru) s kódovým označením, množstvo a jednotková cena, ako aj cena celková. Ďalej uviedol, že súd I. stupňa založil svoje rozhodnutie okrem iného aj na opise ich vzťahu s poškodeným JUDr. Jozefom Ďuricom. Ten mal byť založený na vzájomnej dôvere, vyplývajúcej z ich príbuzenského vzťahu, čo nepopiera. V danom prípade vzniká otázka naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Práve v dôsledku uvedenia niekoho do omylu, či využitím niečieho omylu, je možné od niekoho vylákať finančné prostriedky, či na jeho úkor obohatiť seba, alebo iného. Definíciu omylu ustálil Najvyšší súd SR pod sp. zn. 2 Tdo V 21/2013. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že poškodený vo vlastnom úrade nezabezpečil žiadny systém objednávania, preberania, skladovania, evidencie a úhrad jednotlivých tonerov, nekonal s potrebnou starostlivosťou tak, aby bolo možné mať prehľad o tom, aké, okrem iného nákladové položky, zahŕňa do účtovníctva a následne daňových priznaní. Celé konanie vzniklo a prebieha na základe subjektivistických tvrdení poškodeného, o jeho dôvere voči mne, avšak na takých tvrdeniach nemôže byť založené moje odsúdenie. Má zato, že podstatným pojmom pri trestnom čine podvodu je pojem miera opatrnosti. Len samotné klamstvo, či nepravdivá skutočnosť, nie je sama o sebe uvedením do omylu. Každá osoba je iná, a každý vníma tvrdenia a konania osôb na základe svojich životných skúseností a vedomostí inak. Lož, či nepravda, ktorá

môže uviesť do omylu jednu osobu, nemusí do omylu uviesť osobu inú. Preto je vždy nevyhnutné každé podozrenie z tohto trestného činu posudzovať osobitne a nepaušalizovať ho na všetky prípady. Podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, na prírode a životnom prostredí. Toto ustanovenie upravuje tzv. všeobecnú prevenčnú povinnosť každej osoby, teda aj poškodeného. Každá osoba si musí počínať tak, aby nedošlo na škodu na majetku. S tým súvisí práve aj obvyklá miera opatrnosti. Obvyklá miera opatrnosti spočíva v tom, že poškodený by mal v určitých prípadoch už na prvý pohľad rozpoznať, že sa jedná o nepravdivé skutočnosti. O uvedenie do omylu by sa preto nemalo jednať v prípadoch, ak poškodený zjavne nedodržiaval obvyklú mieru opatrnosti. Poukázal na nesprávnosť konania poškodeného, ktoré vyústilo do nesprávnych právnych záverov okresného súdu. Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Taktiež má za to, že súd nesprávne hodnotil výpovede poškodeného, ktorý potvrdil, akým spôsobom prebiehalo objednávanie tonerov, ich dodanie exekútorskému úradu a následne úhrada fakturovanej ceny. Potvrdil, že v zásade išlo o proces, kedy zamestnanci úradu objednávali tonery podľa svojich aktuálnych pracovných potrieb, on tieto tonery priniesol na úrad a prostredníctvom emailu vystavil a zaslal vyúčtovaciu faktúru. Tento zaužívaný postup dodávky a úhrady tonerov potvrdzujú v podstate všetci vypočutí svedkovia. Tým je potvrdzovaná jeho obhajoba spočívajúca v pravdivých tvrdeniach o tom, že vždy tonery dodával na základe výzvy, či objednávky tonerov jednotlivými pracovníkmi úradu a na druhej strane úrad tieto objednávky nikde neevidoval. Uvedené okolnosti súd I. stupňa paradoxne vyhodnotil v jeho neprospech. V posudzovanom prípade ide v jeho trestnej veci o typický občianskoprávny, resp. obchodnoprávny spor.

Záverom uviedol, že sú tu dôvody na zrušenie rozsudku súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. pre chyby v napadnutých výrokových rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení, alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, ako aj dôvody podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por., podľa ktorého je dôvodom pre zrušenie rozsudku, ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať, alebo vykonať ďalšie dôkazy. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, alternatívne navrhol, aby odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku rozhodol postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že ho podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodí.

Obžalovaný H. Q. sa verejného zasadnutia odvolacieho súdu osobne nezúčastnil, pričom upovedomenie o tomto procesnom úkone prevzal v zákonom predpísanej lehote, pričom svoju neúčasť na verejnom zasadnutí neospravedlnil. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti obžalovaného za splnenia podmienok uvedených v § 293 ods. 5 Trestného poriadku.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že okresný súd riadne vykonal dokazovanie a svoje rozhodnutie riadne skutkovo aj právne odôvodnil. Navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Splnomocnenec poškodeného na verejnom zasadnutí uviedol, že náhrada škody bola riadnym spôsobom preukázaná a pokiaľ odvolací súd rozhodne v intenciách návrhu prokurátora, požiadal, aby bola náhrada škody potvrdená.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že všetky zásadné výhrady voči skutkovým a právnym záverom okresného súdu uviedli v podanom odvolaní. K znalcovi uviedol, že v danej veci sa nesprávne uvádza, že bol podaný znalecký posudok, bolo podané odborné vyjadrenie, avšak nebolo postupované v súlade s § 141 Tr. por. a má za to, že Ing. Súkeník v danom prípade vystupoval ako svedok, nie ako znalec. Ďalej poukázal na to, že obžalovaný 3 a pol roka dodával odberateľovi tovar, ktorý ho odoberal a následne zisťoval svoje náklady a keď zistil, že sú vysoké, podal na obžalovaného trestné oznámenie. Z vykonaného dokazovania vôbec nevyplývalo, koľko si poškodený objednal tonerov a koľko mu bolo dodané. Vyslovil názor, že sa jedná sa o záväzkový obchodný vzťah medzi dvomi subjektami. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie alebo alternatívne, aby odvolací súd po zrušení rozsudku rozhodol tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodí.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Krajský súd úvodom konštatuje, že v prejednávanej veci už rozhodoval, a to uznesením pod sp. zn. 5To/53/2020 zo dňa 11.08.2020, keď na základe odvolania obžalovaného rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/12/2019 z 18.02.2020 v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd následne vo veci rozhodol druhým rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania.

Napriek odvolacím námietkam odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok tak, ako bol písomne vyhotovený, spĺňa kritéria obsiahnuté v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por. Z jeho dôvodov je totiž zrejme, ktoré skutočnosti vzal súd za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení vykonaných dôkazov. Z jeho obsahu je tiež zrejme, ako sa vysporiadal s konkrétnou obhajobou obžalovaného H. Q. a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval preukázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. V tejto súvislosti treba uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil, k akým zisteniam došiel na základe konkrétnych vykonaných dôkazov, ako tieto dôkazy hodnotil, pričom rešpektoval pokyny z uznesenia tohto súdu (sp. zn. 5To/53/2020 zo dňa 11.08.2020). Závery súdu prvého stupňa, ktoré v smere skutkových zistení z týchto dôkazov vyvodil, považuje odvolací súd za logické a zodpovedajúce vykonaným dôkazom. Na rozdiel od obhajoby obžalovaného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval v prerokúvanej veci tak, aby bol náležité zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na svoje rozhodnutie. Taktiež zistil, že všetky dôkazy v prerokúvanej veci o ktoré súd oprel svoje rozhodnutie o vine boli získané zákonným spôsobom a súd prvého stupňa ich hodnotil jednotlivo aj v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por., Ak súd prvého stupňa postupoval podľa cit. ustanovenia, tak odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ taktiež namieta hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom právnych predpisov.

Odvolací súd, s ohľadom na skutkové zistenia obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa, ako sú popísané, vrátane príslušného odôvodnenia napadaného rozsudku a k nemu nadväzujúceho obsahu spisového materiálu zistil, že obecné kritéria vymedzujúce zavinenie obžalovaného boli naplnené, pričom súd prvého stupňa sa s nimi vyrovnal a odvolací súd ich akceptuje. Pokiaľ ide o výrok o vine obžalovaného, v podrobnostiach krajský súd na tieto dôvody odkazuje, bolo by nadbytočné ich na tomto mieste opakovať, pretože si ich osvojil, napriek konštatovanému k veci uvádza.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia, odvolací súd pripomína, že obžalovaný H. Q. popiera spáchanie žalovaného skutku. Zo spáchanej trestnej činnosti je však obžalovaný usvedčovaný výpoveďou

svedka poškodeného JUDr. Jozefa Ďuricu. Bolo preukázané, že obžalovaný v rozhodnom období zabezpečoval pre exekútorský úrad tonery rôznych druhov do tlačiarň, ako aj tlačiarne, pričom táto skutočnosť nebola rozporovaná. Spolupráca v súvislosti s dodávkami tonerov a poskytovaním ďalších služieb bola medzi obžalovaným a poškodeným zabezpečovaná na podklade ústnych dojednaní. To, že objednávanie a dodávanie tonerov prebiehalo neformálne, potvrdili aj svedkovia - zamestnanci exekútorského úradu F. P., G. P. Y. D., O. Q., pričom takáto prax bola zaužívaná s ohľadom na rodinné väzby medzi obžalovaným a poškodeným na základe dôvery. Pokiaľ ide o počet dodaných tonerov obžalovaným pre exekútorský úrad, poškodený uviedol, že v rozhodnom čase úradu nebolo dodaných 1226 kusov tonerov tak, ako to vyplývalo z vyúčtovacích faktúr, ktoré predložil obžalovaný. Túto skutočnosť v zhode s poškodeným potvrdili aj svedkovia Y. D. a F. P.. Poškodený JUDr. Jozef Ďurica ako aj svedkovia zamestnanci úradu uviedli, že mesačná spotreba tonerov pri počte 11-tich tlačiarní bola maximálne 7 až 8 kusov, pričom obžalovaný do úradu dodával tonery v počte 5 až 15 kusov a na sklade bolo v dispozícii vždy do 10 kusov tonerov. Okresný súd sa zaoberal aj výkazmi DPH za zdaňovacie obdobie rokov 2014 až 2017, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný obchodoval s viacerými podnikateľskými subjektmi. Pričom predmetom ich spolupráce nebola kúpa tonerov ani dodanie prázdnych obalov na naplnenie tonerov. Spoločnosť ORINK Slovakia s.r.o. vystavila obžalovanému v rokoch 2015 až 2017 niekoľko faktúr, avšak neprijala od obžalovaného žiadne prázdne obaly, nakoľko sa nevenuje renovácii a plneniu tonerov, ale predaju alternatívneho spotrebného materiálu pre tlačiarne. Z faktúr predložených obžalovaným vyplynulo, že obžalovaný kúpil od spoločnosti ORINK Slovakia s.r.o. tonery v počte 123 kusov v cene 2.066,10 €. Dve faktúry na dodávku tonerov eviduje spoločnosť CAMEA, s.r.o., pričom išlo o dodanie 12 kusov tonerov v cene 149 eur.

Všetky uvedené tvrdenia boli v konečnom dôsledku objektivizované odborným vyjadrením znalca Ing. P. X. a z jeho výsluchu. Znalec na hlavnom pojednávaní uviedol, že z protokolu každej tlačiarne bolo zistiteľné, kedy bol menený toner a aká bola jeho spotreba. Dokumenty tlačene úradom zodpovedali tzv. „ISO norme“ pre určenie vyťaženia toneru. Protokol každej tlačiarne bol úplne presný a podľa počtu vytlačených listov papiera poskytol informáciu o toneroch spotrebovaných na exekútorskom úrade v období rokov 2013 až 2017. V užívaní exekútorského úradu bolo dokopy 11 tlačiarní a údaje boli zistiteľné aj z pokazenej tlačiarne. Znalec potvrdil, že pri kapacite tonera 3.000 strán mohol úrad vytlačiť 1.343.842 strán, čomu zodpovedá skutočná spotreba tonerov v celkovej cene 14.379 eur. Analýzou výpovedí svedkov a znalca mal súd preukázané, že obžalovaný exekútorskému úradu nedodal deklarované množstvo tonerov v súhrnnej cene 123.814,72 eur.

Pokiaľ obhajoba namieta nezákonnosť dôkazu vykonaním odborného vyjadrenia znalca Ing. P. X., tak odvolací súd sa s argumentáciou obhajoby nemohol stotožniť, pretože sa jedná o dôkaz v zmysle § 119 ods. 3 Tr. por., obstaraný stranou konania v zmysle § 119 ods. 4 Tr. por. a § 268 ods. 3 Tr. por. Ak znalecký posudok obstarala strana v zmysle § 119 ods. 3 Tr. por. a súd vykonanie takého dôkazu neodmietol, postupuje sa pri vykonávaní dôkazu na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí odvolacieho súdu podľa § 268 Tr. por., pri súčasnom použití § 144 Tr. por. (ZSP 16/2013), pričom okresný súd pri vykonaní tohto dôkazu postupoval v súlade s Trestným poriadkom. Obhajoba taktiež spochybňovala či Ing. P. X. je znalcom zapísaným v zozname znalcov. K tomu odvolací súd uvádza, že Ing. P. X. je zapísaný vo verejne dostupnom Zozname znalcov vedeným MS SR pod. e. č. 914342, od 27.11.2007, v Odboroch a odvetviach; Elektrotechnika, Počítačové programy, Riadiaca technika, výpočtová technika, Bezpečnosť a ochrana informačných systémov a Odhad, hodnoty elektrotechnic. zariadení a elektroniky. Preto ani odvolací súd nemá pochybnosti o jeho odbornosti na podanie odborného vyjadrenia.

K námietke obhajoby, že skutok podľa jeho názoru nie je možné kvalifikovať ako trestný čin, odvolací súd uvádza nasledovné:

Žalovaného trestného činu podvodu podľa § 221 ods.1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona sa dopustí, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku značnú škodu a čin spácha závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas (§ 138 písm. b) Tr. zák.). Objektom trestného činu je cudzí majetok, bez ohľadu na druh a formu vlastníctva. Obohatením sa rozumie neoprávnené rozmnoženie majetku páchatel'a. Podvodné konanie spočíva v uvedení do omylu, ktoré môže smerovať nielen voči poškodenému, ale aj voči inej osobe. Naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi omylom určitej osoby (resp. neznalosti všetkých podstatných skutočností) a jej

uskutočnenou majetkovou dispozíciou a ďalej príčinnú súvislosť medzi touto dispozíciou na jednej strane a škodou na cudzom majetku a obohatením páchatela alebo inej osoby na strane druhej. Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou a pôjde oň vtedy, keď podvádzaná osoba nemá o dôležitej okolnosti žiadnu predstavu alebo sa domnieva, že sa nemá čoho obávať. Uvedením do omylu páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci, pričom môže ísť o klamstvo alebo aj o nepravdivú informáciu. Podstatné skutočnosti zamlčí páchatel', ktorý neuvedie pri svojom podvodnom konaní akékoľvek skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce alebo zásadné pre rozhodnutie podvádzanej osoby, pričom pokiaľ by tieto skutočnosti boli druhej strane známe, k plneniu z jej strany by nedošlo. Ďalšou podmienkou trestnosti zároveň je, aby páchatel' takým konaním inému spôsobil škodu. Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona sa malou škodou rozumie škoda prevyšujúca 266 eur. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy (26.600 eur). Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel páchatela § 15 Tr. zák., podľa ktorého ustanovenia, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' písm. a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom [priamy úmysel], alebo písm. b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený [nepriamy úmysel].

V tejto súvislosti je dôležité uviesť, že vykonaným dokazovaním bolo zistené, že obžalovaný dlhodobo dodával pre poškodeného náplne do tlačiarň (tonery), pričom dodanie deklaroval faktúrami u poškodeného, ktoré poškodený v plnej výške uhradil, napriek tomu, že tonery neboli dodané v deklarovanom množstve, čím poškodeného uvádzal do omylu v otázke splnenia predmetu zmluvy, keďže ním faktúrami deklarovaný stav sa nezhodoval so skutočnosťou. Odvolací súd konštatuje, že škodlivý následok na majetku poškodeného nastal v príčinnej súvislosti so zavineným konaním obžalovaného, keď zneužil dôveru poškodeného. Tým, že poškodený uhradil obžalovaným vystavené faktúry, došlo k reálnemu úbytku na jeho majetku a následne k obohateniu obžalovaného vo výške 109.435,42 eur, teda obžalovaný úmyselne (min. vo forme nepriameho úmyslu), na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku značnú škodu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Za tohto stavu potom okresný súd správne právne posúdil konanie obžalovaného, ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Pokiaľ obhajoba obžalovaného poukázala na obvyklú mieru opatrnosti zo strany poškodeného, aj keď v danom prípade poškodený si nesplnil preventívnu povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, (tzv. mieru opatrnosti), aby predišiel spôsobeniu škody, tak táto okolnosť nezbavuje obžalovaného trestnej zodpovednosti, keďže obžalovaný zneužil dôveru poškodeného, ktorá vyplývala aj z ich príbuzenského vzťahu, a to za situácie, keď sa poškodený mohol dôvodne domnievať, že sa nemá čoho obávať. K okolnosti, že poškodený pri obchodných vzťahoch nedbal dostatočne na uvedenú preventívnu povinnosť, odvolací súd premietol pri ukladaní trestu v prospech obžalovaného.

Obžalovaný ďalej namietal, že v tomto prípade ide o záväzkový vzťah dvoch podnikateľských subjektov vzniknutý na základe kúpnej zmluvy uzavretej podľa Obchodného zákonníka. K tomu odvolací súd uvádza, že obchodnoprávny vzťah má vlastný právny rámec určený ustanoveniami Obchodného zákonníka a v jeho zmysle (§ 1 ods. 2) subsidiárne aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ak však konaním fyzickej osoby v priebehu dotknutých udalostí dôjde k naplneniu zákonných znakov trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a následne súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestných kódexov. Pravidlo „ultima ratio“ možno uplatniť jedine prostredníctvom materiálneho korektívu v rozsahu § 10 ods. 2 Tr. zák., teda v zmysle platnej a účinnej zákonnej úpravy, len pri prečinoch. Materiálny korektív, ktorý je v preskúmvanej veci daný v prípade dotknutého činu nepochybne naplnený v intenzite charakteristickej pre trestný čin. To je predovšetkým určené výškou škody, ku spôsobeniu ktorej konanie obžalovaného smerovalo, a ktorá je ako škoda značná, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby (§ 221 ods.1, ods. 3 písm. a) Tr. zák.).

Vykonaným dokazovaním na súde prvého stupňa bolo bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že skutok sa stal, tak ako je uvedený v skutkovej vete napadnutého rozsudku a že ho spáchal obžalovaný, preto sa odvolací súd nestotožnil obhajobou obžalovaného, ktorú považuje za účelovú so snahou zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Krajský súd v tejto časti považuje napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ale aj jeho postup, ktorý verdiktu predchádzal, za zákonný, nevykazujúci znaky svojvôle.

Odvolačný súd následne preskúmaval výrok o treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane prísny, preto výrok o uloženom treste odňatia slobody zrušil a rozhodol o treste sám.

Pokiaľ ide o uloženie trestu krajský súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu. Pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. V danom prípade obžalovanému podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. hrozil trest odňatia slobody na tri až desať rokov. Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Odvolačný súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., keďže pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, pričom priťažujúce okolnosti v zmysle § 37 Tr. zák. u neho nevzhládol. Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Na základe modifikovanej trestnej sadzby obžalovanému hrozil trest odňatia slobody na 3 roky až 7 rokov a 8 mesiacov. Vzhľadom na okolnosti prípadu, keďže poškodený si nespĺnil preventívnu povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka a uľahčil obžalovanému aby konal spôsobom uvedeným v skutkovej vete, odvolačný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., za použitia obmedzujúceho ustanovenia § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák., podľa ktorého súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov. Krajský súd má za to, že na nápravu obžalovaného postačí znížený trest, a to vo výmere 18 mesiacov. Vzhľadom na riadny život obžalovaného pred spáchaním skutku za splnenia podmienok ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon trestu obžalovanému podmienene odložil za súčasného určenia skúšobnej doby v trvaní dvoch rokov. Odvolačný súd má za to, že takto uložený trest povedie k dosiahnutiu účelu trestu tak, ako to je vyjadrené v ustanovení § 34 Trestného zákona.

Odvolačný súd ďalej na základe podaného odvolania preskúmaval výrok o náhrade škody, ktorým okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Exekútorскому úradu JUDr. Jozefa Ďuricu, so sídlom Zvolen, Borovianska 17, IČO: 37 822 314 škodu vo výške 109.435,42 eur.

Podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku, poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku, ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%252346'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Ak tomu nebráni zákonná prekážka, súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradit' neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Keďže okresný súd sa v rozsudku nevysporiadal s cit. ust. Občianskeho zákonníka, ako aj druhou vetou ust. § 287 ods. 1 Tr. zák., preto odvolačný súd výrok o náhrade škody zrušil a vo veci rozhodol sám.

Ako už bolo vyššie uvedené, poškodený si v dostatočnej miere nepočínal v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, čím uľahčil obžalovanému získať majetkový prospech, a v takom prípade je na mieste sa zaoberať pomernosťou znášania škody, ktorá otázka však presahuje rámec adhézneho

konania, preto odvolací súd poškodený Exekútorický úrad JUDr. Jozefa Ďuricu, podľa § 288 ods. 1 Tr. por., so svojim nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.